

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

สังคมทุกสังคมโดยเฉพาะสังคมไทยในปัจจุบันอยู่ในระหว่างการเปลี่ยนแปลงทุกๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นการศึกษา สังคม เศรษฐกิจ หรือการเมือง ดังที่หม่อมราชวงศ์ถนัดถนี ปราโมช ไก่กล่าวถึงสังคมไทยไว้ว่า " สังคมไทยมีลักษณะสับสน ขาดความอยู่ตัว คือมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นไม่หยุดยั้ง สังคมไทยเปรียบเสมือนเรือที่กำลังอยู่บนกระแสน้ำอันเชี่ยวกราก " ¹ สภาพสังคมที่สับสนเช่นนี้ย่อมจำเป็นต้องมีระเบียบหรือกฎหมายสำหรับควบคุมความประพฤติของสมาชิกในสังคมนั้น เช่นเดียวกับโรงเรียนซึ่งเป็นสถาบันหนึ่งจึงจำเป็นต้องมีระเบียบวินัย เพื่อเป็นเครื่องควบคุมความประพฤติของนักเรียนด้วย

วินัยคือ ระเบียบปฏิบัติตามความคิดของชนกลุ่มต่างๆเพื่อจุดประสงค์ในการฝึกนิสัย เป็นระเบียบปฏิบัติเพื่อความร่มเย็นเป็นสุขของชนกลุ่มต่างๆ ² วินัยเป็นสิ่งที่ทำให้พร้อมที่จะทำตามระเบียบข้อบังคับเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับบุคคลที่อยู่รวมกันเป็นสังคม ไม่ว่าจะเด็กหรือผู้ใหญ่ สังคมทุกระดับจำเป็นต้องมีระเบียบและกฎเกณฑ์เป็นหน่วยยึดถือปฏิบัติของบุคคลในสังคม ³

โดยทั่วไปการมีวินัยหมายถึง การแสดงพฤติกรรมอย่างหนึ่งที่เป็นระเบียบแบบแผนและการแสดงความเชื่อฟังจากผู้ใดเหนือกว่า ความหมายของวินัยทางการศึกษาคือการให้ผู้นั้นประพฤติอยู่ในกรอบระเบียบข้อบังคับของสถานการศึกษาโดยเคร่งครัด

วินัยจัดไว้ว่าเป็นสิ่งที่มีค่าสำคัญและมีความจำเป็นต่อเด็ก วินัยจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อได้รับการสั่งสอนอบรมและการเรียนรู้ซึ่งพ่อแม่และครูจะต้องเป็นผู้วางแนวทางของการฝึกฝนไว้ การฝึกให้สมาชิกของสังคมได้เรียนรู้และปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคมตั้งแต่เยาว์วัยจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

หน้าที่อย่างหนึ่งของโรงเรียนก็คือการหล่อหลอมบุคลิกภาพของเด็กให้เป็นที่พึงพอใจของสังคมที่ต้องการ

¹ นวลศิริ เปาโรหิตย์และคณะ, จิตวิทยาการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2518), หน้า 197

² สนั่น สุมิตร, วินัยเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดความมั่นคงปลอดภัยของชาติ (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2505), หน้า 7

³ สุชา จันทน์เอม, จิตวิทยาการศึกษา (กรุงเทพฯ: แพร่วิทยา, 2518), หน้า 153

และเนื่องจากโรงเรียนเป็นสถาบันหนึ่งในสังคม จึงต้องกำหนดระเบียบกฎเกณฑ์ขึ้นเพื่อให้นักเรียนปฏิบัติตาม วินัยในโรงเรียนมีส่วนช่วยต่อความเจริญของนักเรียนและโรงเรียนทั้งถ้อยคำกล่าวของพนัส หันนาทินทร์ ¹ ที่ว่า

1. วินัยช่วยสร้างและรักษาไว้ซึ่งสภาพการณ์อันจำเป็นต่อความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียน หากขาดวินัยเสียแล้วการดำเนินงานของโรงเรียนก็จะเต็มไปด้วยความยากลำบาก จนกระทั่งไม่สามารถดำเนินงานใดและในที่สุดก็เป็นผลเสียมาสู่นักเรียนเอง ลองพิจารณาดูว่าถ้านักเรียนในห้องเรียนห้องหนึ่ง ไร้ระเบียบวินัยก็จะทำอะไรก็ตามใจชอบ เช่นนี้แล้ว การเรียนการสอนจะเป็นไปได้เพียงไร

2. วินัยเป็นเครื่องเตรียมตัวนักเรียนสำหรับการดำเนินชีวิตในภายหน้า เมื่อนักเรียนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ มีเสรีภาพเต็มที่แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าทำอะไรก็ตามใจชอบ เสรีภาพที่จะใช้ตอนเป็นผู้ใหญ่นั้น จะต้องผูกพันอยู่กับความรับผิดชอบอย่างไร กลัซซิคกล่าวการให้นักเรียนมีวินัยในโรงเรียน นับได้ว่าเป็นการสร้าง ความรู้จักรับผิดชอบต่อการกระทำที่ใดกระทำลงไปนั้น

จะเห็นว่าวินัย " เป็นเครื่องปลูกฝังการรู้จักควบคุมตัวเองที่ละน้อย เพื่อให้เกิดผลดี บุคคลนั้น จะได้กลายเป็นผู้มีพฤติกรรมที่น่าพึงปรารถนาในสังคมของตน การชี้ให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการรู้จักปกครองตนเอง เป็นสิ่งที่ครูจะต้องเอาใจใส่ปลูกฝังอยู่เสมอ จนเป็นอุปนิสัยติดตัวไปในภายหน้าเพื่อความ เป็นผลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป " ²

ความจำเป็นในการมีวินัยตามความเห็นของ ดวงเคื่อน พันธุมนาวิณ : แห่งสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กล่าวว่า " วินัยคือการแสดงออกซึ่งการแสดงคุณธรรมต่าง ๆ มีหลักปัจจัยสำคัญร่วมกันที่ทุกคนต้องมีวินัยเกิดขึ้น ฉะนั้นการปลูกฝังให้บุคคลมีวินัยแห่งตน จึงเป็นทางลัดของการเสริมสร้างจริยธรรมของบุคคล ผลดีที่บุคคลจะได้รับจากการมีวินัยคือ การมีพฤติกรรมที่น่าพึงปรารถนาต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และสังคมประเทศชาติ " ³

¹ พนัส หันนาทินทร์, หลักการบริหารโรงเรียน (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พัฒนาพานิช, 2513), หน้า 152 -

² เมธี ปิลันธนาณนท์, ประมวลบทความทางการศึกษาสำหรับผู้บริหารการศึกษา (นครปฐม: 154.

พระปฐมการพิมพ์, 2523), หน้า 327

³ ดวงเคื่อน พันธุมนาวิณ, "จิตวิทยาการปลูกฝังวินัยแห่งตน", วารสารเนเนแนว 18, 19 (กุมภาพันธ์-มีนาคม 2527), หน้า 70

การสร้างระเบียบวินัยให้เกิดขึ้นแก่เด็กเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก ที่จะทำให้เกิดเด็กเกิดมีความมีระเบียบวินัยที่ดีได้ ความมีระเบียบวินัยจะเกิดขึ้นได้จากการอบรม และฝึกฝนในกระบวนการเรียน-การสอนนั้น ถือได้ว่าระเบียบวินัยมีความจำเป็นที่จะต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้นแก่เด็กตั้งแต่วัยแรก โดยการชี้แจงและตกลงกติกายเหตุผลของครู เพื่อให้เด็กยอมรับในข้อตกลงนั้นๆ การบังคับเด็กให้ประพฤติตามระเบียบวินัยอย่างเกรงกรັก จะทำให้บุคลิกภาพของเด็กขาดไป และในขณะที่เขากำลังอาจทำให้ เด็กประพฤติฝ่าฝืนระเบียบวินัยได้เช่นกัน

ประเทิน มหาจันทร์¹ ได้จัดหมวดหมู่ของพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดปัญหาทางวินัยของเด็กไว้ 3 หมวดหมู่คือ

1. ทางด้านการเรียนการสอน เช่น ไม่ตั้งใจฟังครูอธิบาย ใช้กิริยาวาจาไม่สุภาพในขณะที่ครูสอน หลับในหนังสือเรียน หุจริตในการสอบ
2. ทางด้านสังคม เช่น รังแกเพื่อน ลักขโมยสิ่งของ ไม่ให้ความร่วมมือกับชั้นเรียน พูดปด พูดคำหยาบ ใช้กิริยาไม่สุภาพกับเพื่อน
3. ทางด้านการปกครอง เช่น ไม่เชื่อฟังครู เล่นการพนัน แต่งกายไม่ถูกระเบียบ วิ่งเล่นบนอาคาร ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน

เนื่องจากเด็กมีพื้นฐานทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ไม่เหมือนกันจึงทำให้เด็กประพฤติแตกต่างกันออกไป² และเป็นสาเหตุให้เด็กประพฤติฝ่าฝืนวินัยต่างๆได้ เช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางกาย ทางใจ อาจมีสาเหตุมาจากเด็กมีพื้นฐานทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี ดังเช่นเด็กคนอื่นที่มีพื้นฐานต่างๆดีกว่า อาจสรุปได้ว่า การที่เด็กประพฤติฝ่าฝืนวินัยนั้น เกิดจากสาเหตุ

¹ ประเทิน มหาจันทร์, " วินัยในโรงเรียน ", ประชาศึกษา 20 (มิถุนายน 2512), หน้า 635

² ปรีญา จันทรสิทธิเวช, " ครูมีส่วนในการสร้างปัญหาให้เด็กจริงหรือ ", มิตรครู 22 (15 พฤศจิกายน 2523), หน้า 26 - 27

หลายประการ เช่น เกิดจากสาเหตุทางกาย สาเหตุส่วนตัว และสาเหตุที่เกิดขึ้นในขณะนั้น¹

พฤติกรรมที่เป็นปัญหา และสาเหตุ ที่เด็กกระทำผิดวินัยของเด็ก ในวัยรุ่นคือช่วงอายุ 11 ถึง 18 ปี นับว่าเป็นสิ่งที่ควรศึกษา เพราะวัยนี้เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลง เป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต มีอารมณ์ที่เปลี่ยนแปลงไต่่าง และรุนแรง ต้องการความเป็นอิสระ อยากเด่นโดยให้ผู้อื่นเห็นความสำคัญของตน และยอมรับนับถือตน เข้าร่วมในสังคมหรือหมู่คณะด้วย ในวัยนี้จะมีการเปลี่ยนแปลงกันต่างๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว เช่น ทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา หากเด็กมีความบกพร่องทางด้านใดด้านหนึ่งดังกล่าวในช่วงนี้ จะทำให้เด็กแสดงพฤติกรรมที่อาจเกิดปัญหาขึ้นได้ และอาจจะเป็นสาเหตุให้เด็กประพฤติผิดวินัยได้ เช่น ทางด้านสังคม เด็กวัยนี้จะมีความสนใจเกี่ยวกับพฤติกรรมทางสังคมมากที่สุด ถือว่าเป็นช่วงของการปรับตัวทางสังคมช่วงหนึ่งที่น่าสนใจมาก ในช่วงนี้จะทำให้เด็กมีโอกาสกระทำผิดทางวินัยได้มากเช่นกัน

โดยธรรมชาติของเด็กจะมีการแบ่งแยกพวกเป็นชาย และ หญิง กิจกรรมและความสนใจของเด็กทั้ง 2 เพศ จะแตกต่างกันออกไป การแสดงออกของพฤติกรรมทางวินัยของเด็กจะแตกต่างกันด้วย เช่น จากการศึกษาของ กอริสัน (Garrison) เกี่ยวกับการฝึกให้นักเรียนวินัยในโรงเรียนมัธยมศึกษา แห่งรัฐจอร์เจีย 2 แห่ง ปรากฏผลว่า เด็กหญิง และ เด็กชาย มีพฤติกรรมทางวินัยแตกต่างกัน พฤติกรรมที่เด็กหญิงกระทำผิดมากที่สุดในเวลาเรียน คือ การพูด การหัวเราะ ส่วนเด็กชายนั้น เป็นไปในทางก้าวร้าวมากกว่าผู้หญิง²

นรินทร์ อิ่มเพิ่มพูล กล่าวว่า " ในปัจจุบันพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษาของไทย ได้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ไม่พึงปรารถนาของครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง เช่น นักเรียนชาย และ นักเรียนหญิงในโรงเรียนหลายแห่ง มีพฤติกรรมแสดงถึงความเชื่อมั่นในตนเองมาก

¹ วิเศษ บรรจง, จิตวิทยาการศึกษา (กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานคร, 2518), หน้า 95

² Karl Garrison, A Study of student Disciplinary Practices in Two Georgia High School, pp. 153 - 156.

เกินไป กล่าวที่วิพากษ์วิจารณ์การบริหารงานของโรงเรียน ถัดกันความนึกเห็นของพ่อแม่
ตลอดจนมีการแสดงออกอย่างเสรีเกินขอบเขต เป็นตัวของตัวเองในทางที่ซัดคอกฎหมาย และ
ระเบียบวินัยของโรงเรียน " ¹

พฤติกรรมกึ่งกลางข้างต้น ถ้าพิจารณาให้ลึกซึ้งจะเห็นได้ว่ามีสาเหตุหลายประการ

ประการที่ 1 มีสาเหตุจากตัวเด็กเอง เนื่องจากเด็กอาจมีร่างกายผิดปกติ สติปัญญาอ่อน
ความพิการ สุขภาพอ่อนแอ เจ็บป่วย ทำให้เด็กมีปมท้อ และหาทางแสดงปมเค้น แสดงพฤติกรรมต่างๆ
ที่เป็นการรบกวนห้องเรียน เช่น ทุกเสียงดัง ก้าวร้าว รังแกผู้อื่น เด็กที่สมองทึบ ซากอาหาร จะทำให้
เกิดปัญหาทางอารมณ์ เช่น เศร้าซึม หงุดหงิด เจ้าอารมณ์ เป็นต้น หรือเนื่องมาจากการขาดความรัก
ความอบอุ่น ซากความสนใจ เอาใจใส่ จะทำให้กลายเป็นเด็กเงี้ยวขริม ไม่พูดจา และแยกตัวออกจาก
สังคม ความตึงเครียด ความสับสน ความล้มเหลว อาจทำให้เด็กแสดงออกโดยการก้าวร้าว ทำลาย
สิ่งของและรังแกเพื่อน ²

ประการที่ 2 มีสาเหตุจากทางครอบครัว พ่อแม่ ผู้ปกครองในสมัยปัจจุบันส่วนใหญ่ต้องออก
ไปประกอบอาชีพมาเลี้ยงครอบครัว เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจการครองชีพสูง ตามสภาพของสังคมที่
เปลี่ยนแปลงไป จึงไม่มีเวลาที่จะหม่ปะและดูแลสั่งสอนลูกได้เพียงพอ

วิลาวรรณ อามระกษิ กล่าวถึงปัญหาทางวินัยว่าเกิดขึ้นจาก " ความบีบคั้นทางเศรษฐกิจและ

¹ นรินทร์ อิมเพิ่มพล " การสำรวจวิธีการที่ครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดนครปฐมใช้ใ
การแก้พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนตามการรับรู้ของครู" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชา
จิตวิทยา นวัตกรรมวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523) หน้า 13

² ประสาร ทิพย์ธารา, พัฒนาการและการปรับตัวของวัยรุ่น (กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2523), หน้า 86-89

ความเปลี่ยนแปลงของสังคมที่ไม่สมดุลกัน ทำให้บรรดาเยาวชนมีพฤติกรรมที่แตกต่างจากอดีต ซาก-
ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เช่น เยาวชนติดยาเสพติด นิยมความสุรุษสุราย
ฟุ่มเฟือย และก่อให้เกิดคดีอาชญากรรม เป็นต้น ดังจะเห็นได้จากรายงานสถิติคดีอาญาบางอย่าง ที่
เกิดจากการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน¹

เอกสารของกองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน กรมตำรวจ รายงานว่า
"สาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนมีปัญหาทางความประพฤติ คือสาเหตุความบกพร่องของครอบครัว เช่น
การแตกแยก การหย่าร้าง การไม่เอาใจใส่บุตร และหลงอบายมุข เป็นต้น"²

สาเหตุแห่งการขาดความเป็นระเบียบวินัยของเด็ก อาจมีสาเหตุเกิดจากทางโรงเรียน เช่น
ครูขาดการอบรมสั่งสอนเด็กอย่างเพียงพอ เมื่อเกิดปัญหาต่าง ๆ ของพฤติกรรมของเด็กไปในทางที่ไม่ดี
แต่ละคนหรือแต่ละฝ่ายพากันบดบังความรับผิดชอบให้แก่ผู้อื่นและมีการกล่าวโทษกันและกัน ดังที่ ช่วย
แสงสุชาติ กล่าวไว้ว่า "พ่อแม่ก็โทษครูว่าอบรมเด็กไม่ดี ครูก็โทษพ่อแม่ ผู้ปกครองได้กล่าวปล่อยปละละเลย
เด็ก ไม่ดูแลปกครองเด็ก เด็กซึ่งเป็นตัวการของการกล่าวโทษกันก็ยังไม่โทษพ่อแม่ และครู-อาจารย์ว่า
เป็นบุคคลล้าสมัย ไม่ให้เสรีภาพ และคอยขัดขวางความเจริญเติบโตของเด็ก"³

สาเหตุแห่งปัญหาการกระทำผิดวินัยของเด็กอีกประการหนึ่งคือ "ตัวอย่างหรือแบบอย่างจาก
สังคมและบุคคลที่อยู่ใกล้ชิด หรือแวดล้อมเด็ก ก็มีอิทธิพลต่อการเลียนแบบพฤติกรรมในทางไม่ดีของเด็ก
ได้ เช่น เด็กมักทำตามแบบอย่างเพื่อน หรือจากสื่อมวลชน เช่น โทรทัศน์ วิทยุ ฉะนั้นถ้าเด็กได้แบบ
อย่างที่ดี เด็กก็จะพลอยดีตาม แต่เราต้องยอมรับว่าแบบอย่างที่ไม่ดีก็มีมากในสังคมปัจจุบัน จึงเป็นการ-
ยากที่เด็กวัยรุ่นจะตัดสินใจ เลือกว่าตัวอย่างใดจึงจะเป็นตัวอย่างพฤติกรรมที่เหมาะสมและถูกต้อง

¹ วิลาวรรณ อามระดิษ "ความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรม" (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต
ภาคมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522) หน้า 5

² คำรายงานจากกรมตำรวจ, เอกสารของกองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน
(กรุงเทพฯ: กรมตำรวจ, 2523), หน้า 2

³ ช่วย แสงสุชาติ, ใครเป็นผู้สอนจริยศึกษา อนุสรณ์งานฌาปนกิจศพ ครูสุรชัย ช่อฝัก
(พระนคร: โรงพิมพ์การช่างศึกษา พ.ศ. 2506), หน้า 22

คามระเบียบวินัยได้¹

ภิญโญ สาธร กล่าวว่า "เรื่องที่เป็นปัญหาหนักและยุ่งยากอย่างหนึ่งในวงการบริหารการศึกษา และการอยู่ร่วมกันในสถาบันทางสังคมที่สงบสุขได้ คือการดูแลให้นักเรียนรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน ไม่ทำคนเปื้อนคนเกะกะ ธารานผู้ใด และปฏิบัติตามคำสั่งของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด"²

ในการศึกษาดังสาเหตุที่นักเรียนขาดความเป็นระเบียบวินัย ภิญโญ สาธร ได้กล่าวถึงสาเหตุสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดวินัยของนักเรียนคือ

1. เรื่องเกี่ยวกับตัวนักเรียนเอง เช่นความผิดปกติทางร่างกาย จิตใจ การสังคม ความรู้สึกอารมณ์ที่ไม่มั่นคง
2. เรื่องเกี่ยวกับเพื่อนของนักเรียน เช่น เพื่อนฝูงชักชวนก่อการทะเลาะวิวาท หรือ สร้างบรรยากาศตึงเครียดให้เกิดขึ้นภายในโรงเรียน
3. ครูก็อาจเป็นสาเหตุสำคัญได้ เช่น ครูที่ทัศนคติที่ไม่ดีต่อนักเรียน เป็นเหตุให้นักเรียนไม่มีความสุขในโรงเรียน
4. เกี่ยวกับทางบ้านหรือสังคมแวดล้อมที่เด็กอาศัยอยู่ เช่น ทางบ้านมีภูมิหลังไม่ดี สังคมรอบ ๆ บ้านไม่ดี
5. สภาพสังคมโดยรวมของบ้านเมืองซึ่งอยู่ในสภาพที่ไม่ดีส่วนมากมีส่วนทำให้นักเรียนพลอยไม่ดี ซากระเบียบวินัยไปด้วย ความจริงโรงเรียนจะคาดหวังให้เด็กมีระเบียบวินัยได้อย่างไรในเมื่อผู้ใหญ่หัว ๆ ไปก็ซากระเบียบวินัย

สมพร สุทัศน์ย์ ได้กล่าวถึงสาเหตุที่เด็กประพฤติผิดวินัยว่า มีสาเหตุจากหลายทางด้วยกัน เช่น สาเหตุจากตัวเด็กเองอันได้แก่ เพศ สติปัญญา รูปร่างหน้าตา อารมณ์ และสาเหตุจากสิ่งแวดล้อม

¹สมพร สุทัศน์ย์, จิตวิทยาการปกครองชั้นเรียน (กรุงเทพฯ: วิทยวัฒนาพานิช, 2523), หน้า 54

²ภิญโญ สาธร, หลักการบริหารการศึกษา (กรุงเทพฯ: ศส. การพิมพ์, 2523), หน้า 198-199

ซึ่งได้จากที่บ้าน โรงเรียน สังคม และ สื่อมวลชน¹ และจากการศึกษาปัญหาตามที่
เกิดขึ้นในโรงเรียน จากข้อการวิจัยค้นพบที่ได้จาก สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีศึกษา แห่งเอเชีย-
ตะวันออกเฉียงใต้ (SEMEO) ซึ่งประกอบด้วยประเทศอินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย ฟิลิปปินส์
เวียดนาม และไทย ของศูนย์อินโนเทค(Innotech Center) เมื่อปี พ.ศ.2515 โดยการใช้
แบบสอบถามครูในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ได้พบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนมี 17
รายการ แต่สำหรับปัญหาประเทศไทยพบมากที่สุดคือ ไม่สุภาพ ไม่เคารพนับถือครู หนีโรงเรียน เรียนหนังสือ
ไม่ตั้งใจ รบกวนชั้นขณะที่ครูกำลังสอน ฝ่าฝืนระเบียบวินัยของโรงเรียน และแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว²

โอวาร์ด (Ovard)³ มีความเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงปรารถนาตามแนวคิดของสังคมวิทยา
และจิตวิทยา ในเรื่องเกี่ยวกับระเบียบวินัยของโรงเรียน คือ การมีวินัยในตนเอง นอกจากนี้ โอวาร์ด
ได้ให้เหตุผลการเกิดปัญหาทางวินัยของเด็กว่า อาจเกิดจากเหตุผลหลาย ๆ อย่างเช่น

1. ความบกพร่องทางการฝึกหัด และการพัฒนาการ
2. ขาดความสนใจในวิชาที่ศึกษาเล่าเรียน
3. กระบวนการสอนไม่ดี
4. การบริหารโรงเรียนไม่ดี และขาดประสิทธิภาพ
5. มีปัญหาทางครอบครัว
6. มีความบกพร่องในการปรับตัวให้เข้ากับสังคม
7. กบเพื่อนที่เลว
8. มีความบกพร่องทางร่างกาย
9. ขาดความรับผิดชอบ

¹ สมพร สุทัศน์ย์, จิตวิทยาการปกครองชั้นเรียน (กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2523), หน้า 55

² สำเร็จ บุญเรืองรัตน์, "การศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูในห้องเรียน", ศูนย์ศึกษา 2
(ตุลาคม-ธันวาคม 2515), หน้า 112-116

³ Glenn F. Ovards, Administration of the Changing Secondary School,
p. 337.

สำหรับความกึกก้องเห็นของผู้วิจัยเกี่ยวกับเรื่องความเป็นระเบียบวินัยในโรงเรียน คือ การปลูกฝังให้เด็กประพฤติปฏิบัติ ในสิ่งที่ตั้งตามสภาพของวัฒนธรรมไทย โดยการยึดถือกฎเกณฑ์ หรือหลักการที่ตั้งไว้ ก่อนที่เด็กจะประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ตั้งตามใต้นั้น ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากผู้ใหญ่จะต้องเป็นผู้ประพฤติก่อนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็กก่อน หากผู้ใหญ่ไร้ระเบียบวินัยกันแล้ว ก็คงเป็นการยากที่จะไปปลูกฝัง หรือสร้างระเบียบวินัยที่ดี และถูกต้องให้เกิดขึ้นแก่เด็กได้ เมื่อเด็กพร้อมที่จะอยู่ในกรอบวินัยตามสภาพของกฎเกณฑ์ที่ตั้งไว้หรือตามสภาพของสิ่งแวดล้อมแล้ว ครูผู้สอนควรได้มีการเน้น กำนการปลูกฝังอบรมให้เด็กมีระเบียบวินัยในตนเองให้มากขึ้น โดยครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้คอยแนะแนวทางการสร้างระเบียบวินัยโดยทางการให้ประสบการณ์ในการเรียนรู้ และจากสภาพสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ให้เกิดขึ้น ซึ่งจะเป็ผลที่จะสนับสนุนให้เด็กมีวินัยในตนเอง การมีวินัยในตนเอง เป็นการที่บุคคลไม่กระทำการใด ๆ อันจะเป็นผลทำให้เกิดความยุ่งยากต่อตนเองในอนาคต หรือการไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว และสิทธิของผู้อื่น เพื่อต่อไปจะทำให้เด็กกลายเป็นบุคคลที่เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของสังคมประเทศชาติ และไม่ทำให้เด็กมีพฤติกรรมที่ก่อปัญหาการกระทำผิดวินัยอีกต่อไป แค่นี้ก็จริงในปัจจุบัน เด็กส่วนมากกลับมีพฤติกรรมที่ก่อปัญหาทางระเบียบวินัยให้เกิดขึ้นอยู่เสมอ ดังเช่นในปี พ.ศ. 2527 นักเรียนและนักศึกษาในกรุงเทพมหานครกระทำผิดวินัย จำนวน 4733 คน ถึงรายละเอียดยกต่อไปนี้

ปริมาณนักเรียนนักศึกษาที่ประพฤติดังระเบียบวินัย แบ่งตามประเภทสถานศึกษาในกรุงเทพฯ
ตามที่กองสารวัตรนักเรียนนักศึกษาของกรมพลศึกษา¹ ได้สำรวจและออกตรวจระหว่างเดือนพฤษภาคม
พ.ศ. 2527 ถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2528 คือ

ลำดับ ที่	ลักษณะการกระทำผิด	โรงเรียน มัธยมของ เอกชน		โรงเรียน อาชีวศึกษา ของรัฐบาล		โรงเรียน มัธยมศึกษา ของกรมสามัญ ศึกษา		โรงเรียน ประถมศึกษา ใน กทม.		โรงเรียน ประถม ไกลเคียง		รวม	
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
1	หลบหนีการเรียน	359	112	427	121	451	125	330	37	128	29	1695	424
2	เที่ยวเตร่ในสถานสาธารณะในขณะที่เรียน	74	80	187	91	221	69	166	58	172	45	920	344
3	เข้าสถานที่ไม่เหมาะสมกับนักเรียน นัก ศึกษา เช่น เล่นการพนัน บิลเลียด และ สนุกเกอร์	117	5	124	3	128	4	108	1	121	1	598	14
4	ดื่มสุรา เบียร์ และสูบบุหรี่	39	4	35	5	28	4	17	2	13	1	132	16
5	ประพฤตินิยมเอียงไปในทางชู้สาว	23	17	27	23	25	18	3	9	5	8	83	75
6	พกอาวุธ	26	-	29	-	19	-	11	-	3	-	88	-
7	มีส่วนร่วมก่อการทะเลาะวิวาท	21	-	19	-	23	-	8	-	10	-	81	-
8	จับกลุ่มมั่วสุม	13	2	16	4	9	4	7	1	3	1	48	13
9	แสดงกริยาวาจาไม่สุภาพ	9	3	11	6	6	8	7	2	13	1	46	20
10	จับกลุ่มมั่วสุมดมแลกเกอร์	10	-	9	-	7	-	13	-	6	-	45	-
11	เล่นการพนันทอยเส้น	3	-	5	-	7	-	4	-	6	-	25	-
12	มีภรรยา	4	-	3	-	3	-	5	-	7	-	22	-
13	แต่งเครื่องแบบลูกเสือออกเรียไร	-	-	-	-	14	-	4	-	2	-	20	-
14	ขโมยสิ่งของในบริเวณศูนย์การค้า	3	1	2	3	6	4	5	-	3	-	19	8
	(รวมทั้งชายและหญิงทั้งหมด = 4733 คน) รวม	801	224	894	256	947	236	688	110	492	85	3822	911

¹ กองสารวัตรนักเรียนและนักศึกษา, รายงานผลการปฏิบัติงานของสารวัตรนักเรียนและนักศึกษา ของ
กรมพลศึกษา ประจำปีการศึกษา พ.ศ. 2527 หน้า 1-2

จากตารางแสดงให้เห็นว่าปัจจุบันจำนวนนักเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดกรมสามัญศึกษา มี
 พหุกิจกรรม การกระทำผิดวินัยที่สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ โดยมี จำนวน 947 คน เป็นเด็กมัธยมศึกษาชาย
 ของกรมสามัญศึกษาเป็นผู้ที่ประพฤติผิดระเบียบวินัยมากที่สุด รองลงมาคือนักศึกษาในระดับอาชีวศึกษาของ
 รัฐบาลและเอกชน ประเภทโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดใกล้เคียงกับกรุงเทพฯ เป็นหญิง มีการกระทำ
 ผิดวินัยน้อยที่สุดเพียง 85 คน

และจากข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันพฤหัสบดีที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2528 หน้า 1
 ความว่า "มีนักเรียนโรงเรียนอำนวยการศิลป์ ประพฤติผิดระเบียบวินัย จำนวน 59 คน โดยพกอาวุธ
 และขกพวกบุกไปจะทำร้ายนักเรียนโรงเรียนอื่น"¹ ข่าวนี้สนับสนุนว่าการกระทำผิดวินัยของเด็ก
 ในปัจจุบันเกิดขึ้นอยู่เสมอ นรินทร์ อิมเพิ่มพูล กล่าวถึงปัญหาการกระทำผิดวินัยไว้ว่า "การ
 กระทำผิดวินัยก่อให้เกิดสภาพสะท้อนที่เป็นปัญหา เกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียนซึ่งไม่ชอบด้วยระเบียบ
 วินัยของโรงเรียน เป็นปัญหาที่ยิ่งใหญ่และได้รับความสนใจมากที่สุด แต่ก่อให้เกิดความยุ่งยากใจแก่
 หลายฝ่าย เช่น ครู-อาจารย์ บิดามารดา ผู้ปกครอง สารวัตรนักเรียน นักศึกษา ตำรวจ และประชาชน
 ทั่วไป"²

โดยเฉพาะในยุคปัจจุบัน ปัญหาทำนองนี้เกิดขึ้นเสมอ นอกเหนือจากที่กล่าวมา เช่น จาก
 เอกสารคำรายงานของกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ลงวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2528³ ราย-
 งาน ว่ามีกลุ่มนักเรียนจำนวน 200 คน ก่อความไม่สงบที่โรงเรียนสระแก้ววิทยา อำเภอสระแก้ว
 จังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งเป็นจังหวัดที่อยู่ในเขตการศึกษา 12 จังหวัดหนึ่งที่ต้องการศึกษาวิจัย โดย
 การประหวังผู้บริหาร ไม่ยอมเข้าห้องเรียน เพราะมีความต้องการ 4 อย่าง คือ

¹ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, "ตำรวจตรวจค้นเด็กนักเรียนอำนวยการศิลป์พกอาวุธ", ฉบับวันพฤหัสบดี
 ที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2528 หน้า 1

² นรินทร์ อิมเพิ่มพูล "การสำรวจวิธีการที่ครูระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐมใช้แก้ปัญหา
 ของนักเรียน" (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523) หน้า
 14

³ กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา, เอกสารคำรายงานเรื่องความประพฤติผิดระเบียบวินัย
 ของนักเรียน, วันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2528 หน้า 1

1. ห้องการไว้มรองทรงสูงไว้
2. ห้องการใช้กางเกงที่สูงกว่ากลางสะบ่าหัวเข่า 10 - 15 เซนติเมตร
3. ถ้าไม่ใช่ครูฝ่ายปกครองห้ามตีนักเรียน
4. โรงเรียนต้องไม่เอาผิดกับนักเรียนต่อการกระทำผิดครั้งนี้

ส่วนสาเหตุแห่งการประทุพติพิศวินัยของเด็กครั้งนี้ สมพงศ์ พันธุ์สุวรรณ ผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี มีความเห็นว่า "อาจจะมีสาเหตุหลายอย่าง เช่นสาเหตุเกิดจากทางบ้านของนักเรียน หรือจากโรงเรียนเกี่ยวกับระบบการบริหาร การสอนของครูอาจารย์ เช่น โรงเรียนมีระเบียบกฎเกณฑ์มากหรือเคร่งครัดมากเกินไป ปัญหาจากการขาดความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน และปัญหาที่เกิดจากสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น"¹

เมื่อเด็กมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับเขตการศึกษานี้ จึงน่าจะทำการวิจัย เพื่อค้นหาข้อ-
 ยุติ และข้อค้นพบที่ถูกต้องต่อไป และเหตุผลที่ผู้วิจัยศึกษาเรื่องการศึกษาการกระทำผิดวินัยของ
 นักเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 12 ก็เพราะว่า เขตการศึกษานี้ประกอบไปด้วยกลุ่มจังหวัด 7
 จังหวัด คือ ปราจีนบุรี ทราก จันทบุรี ระยอง ชลบุรี นครนายก และฉะเชิงเทรา ซึ่งมีการขยาย
 ตัวของประชากรในแต่ละจังหวัดเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เพราะมีประชากรจากต่างถิ่น ต่างจังหวัด และ
 ต่างชาติ อพยพเข้าไปทำงานด้านบริการ ธุรกิจ ก้าขาย การท่องเที่ยว การทำมาหากิน และ
 การถูกบีบบังคับจากภาวะการเมืองของชนต่างชาติ จังหวัดที่มีประชาชนอพยพเข้ามาอาศัยอยู่มาก เช่น

- จังหวัดปราจีนบุรี จันทบุรี และทราก เนื่องจากเป็นจังหวัดชายแดนของประเทศ จึงทำ
 ให้มีประชาชนจากต่างชาติดอพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในเขตจังหวัดเหล่านี้เป็นจำนวนมาก
- จังหวัดชลบุรี นครนายก ฉะเชิงเทรา และระยอง เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีสถานที่
 ท่องเที่ยวสวยงามหลายแห่ง จึงทำให้ประชาชนทั้งในชาติเข้าไปทำมาหากิน ทำงานด้านบริการ
 ธุรกิจ ก้าขาย และการท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก เป็นต้น

ผู้วิจัยต้องการทราบว่านักเรียนที่เกิดและเจริญเติบโตอยู่ท่ามกลางกระแสแห่งความแปร เปลี่ยน
 และสับสนเนื่องจาก "เด็กมีพื้นฐานทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมไม่เหมือนกันเช่นนั้นย่อมจะทำให้

¹ สมพงศ์ พันธุ์สุวรรณ, เอกสารคำรายงานของส่วนราชการ แผนกศึกษาราชการจังหวัดปราจีนบุรี,
 พ.ศ. 2528 หน้า 1

เด็กแสดงพฤติกรรมที่ต่างกันไป¹ เมื่อสภาพสังคมแตกต่างกัน ย่อมเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหา การอยู่ร่วมกันในสังคมที่สงบสุขได้ ด้านความเป็นระเบียบวินัยจากทางครอบครัวและจากสังคมแวดล้อม ของนักเรียนย่อมชี้ให้เห็นถึงความสับสนเกิดขึ้นอยู่เนืองๆ โอกาสที่จะก่อให้เกิดผลกระทบทางด้านความ- ประพฤติไม่เหมาะสมของนักเรียนย่อมมีมาก โดยเฉพาะในเขตการศึกษาที่รวมทั้งผู้วิจัยได้สังเกตเห็น ความเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมต่างๆ ของเด็กวัยรุ่นในปัจจุบันจากโรงเรียนมัธยมศึกษาซึ่งเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา และอ้างตามความคิดเห็นของ นรินทร อิมเพิ่มพูล² ดังกล่าว จึงสนใจที่จะศึกษา ถึงปัญหาการกระทำผิดวินัย สาเหตุแห่งการกระทำผิดวินัยของเด็ก เพื่อเสนอแนะแนวทางในการหาทาง- ป้องกัน และแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเด็กและเยาวชนในสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจลักษณะการกระทำผิดวินัย และสาเหตุของการกระทำผิดวินัยของนักเรียน มัธยมศึกษา เขตการศึกษา 12
2. เพื่อศึกษาภูมิหลังของนักเรียนมัธยมศึกษาที่กระทำผิดวินัย เขตการศึกษา 12
3. เพื่อเปรียบเทียบการกระทำผิดวินัยระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิงของนักเรียน มัธยมศึกษา เขตการศึกษา 12

สมมติฐานของการวิจัย

จากการศึกษาธรรมชาติของเด็กในวัยนี้ที่มีการแสดงออกแตกต่างกันระหว่างเพศชายและเพศหญิง

¹ ปรีญา จันทรลัทธิเวช, "ครูมีส่วนสร้างปัญหาให้เด็กจริงหรือ", มิตรครู 22 (15 พฤศจิกายน 2523), หน้า 26-27

² นรินทร อิมเพิ่มพูล, "การสำรวจวิธีการที่ครู ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดนครปฐม ใช้แก้พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนตามการรับรู้ของครู" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชา จิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523), หน้า 13

และจากผลการวิจัยต่างๆ ในการกระทำผิดวินัยของเด็กทั้ง 2 เพศ เช่น จากการวิจัยของ กรุณา กิจขยัน เรื่องความสัมพันธ์ระหว่าง ความมีวินัยแห่งตน ความเชื่ออำนาจภายใน - ภายนอก และ คุณธรรมแห่งพลเมืองที่ พบว่านักเรียนหญิง มีวินัยแห่งตนสูงกว่านักเรียนชาย นั่นหนา จุฬังกะ สิริณา เล็บครูท และ ไพศาล อันประเสริฐ มีข้อค้นพบว่าที่สอดคล้องตรงกันในการทำการวิจัยเกี่ยวกับ พฤติกรรมที่เป็นปัญหาสำหรับนักศึกษาฝึกสอน พบว่า เพศชาย จะมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหามากกว่าเพศหญิง ดังนั้นผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานสำหรับการวิจัยครั้งนี้ดังนี้

การกระทำผิดวินัยของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงแตกต่างกัน

ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย

ประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนที่กระทำผิดวินัยของโรงเรียนที่กำลังศึกษา อยู่ชั้นมัธยมศึกษาของโรงเรียนรัฐบาล ในเขตการศึกษา 12 ปีการศึกษา 2528 ซึ่งมีจำนวน 625 คน และการวิจัยนี้เป็นการถามความคิดเห็นของนักเรียนที่กระทำผิดวินัย ต่อการกระทำผิดวินัยของนักเรียนเอง ดังนั้นนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จึงอาจไม่ได้รายละเอียด ขอให้จงจริงตรงตามความเป็นจริง

คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1. วินัย คือ ระเบียบปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของทางโรงเรียน
2. การมีวินัย หมายถึง การปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบแบบแผนที่วางไว้
3. ความผิดทางวินัย หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่ถือว่าผิดระเบียบและกฎข้อบังคับของโรงเรียน แบ่งออกเป็น 4 หมวด คือ หมวดความประพฤติ หมวดการแต่งกาย หมวดการเรียน และหมวดการปฏิบัติอื่นๆ
4. การกระทำผิดวินัย หมายถึง การมีพฤติกรรมฝ่าฝืนหรือไม่อยู่ในกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนที่วางไว้
5. นักเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง นักเรียนทั้งชาย และ หญิงที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 - 6 ที่กระทำผิดวินัย รวม 625 คน จากโรงเรียนรัฐบาล สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2528 ในเขตการศึกษา 12
6. เขตการศึกษา 12 หมายถึงกลุ่มการศึกษาซึ่งประกอบด้วย 7 จังหวัด คือ ชลบุรี ตราด ระยอง ปราจีนบุรี นครนายก ฉะเชิงเทรา และ จันทบุรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นการรวบรวมข้อมูลไว้เป็นหลักฐาน เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ ได้ศึกษา -
กันทั่ว และได้ตระหนักถึงความหมายของตนและการปฏิบัติต่อเด็กที่มีส่วนสำคัญต่อการสร้างภาพในตัวเด็ก
อย่างไร และส่งผลถึงพฤติกรรมของเด็กอย่างไรบ้าง
2. ช่วยให้ครูและผู้บริหารได้ทราบถึงปัญหา และสาเหตุของการกระทำผิดวินัย รวมทั้ง
ทำให้ทราบถึงภูมิหลังของนักเรียนซึ่งทำผิดวินัย เพื่อเสนอแนะแนวทาง และนำมาพิจารณาหาทาง -
ช่วยเหลือ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาคารกระทำผิดวินัยของเด็กและเยาวชนในสังกัดต่อไป
3. อาจใช้ข้อมูลที่ค้นพบ เป็นแนวทางในการศึกษาประเภทเดียวกันนี้อีกต่อไปได้.